

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet**Trafikverket**

781 89 Borlänge

Uppdrag till Trafikverket att redovisa pågående arbete avseende att stärka förmågan till motståndskraft i tågtrafikledningen

Regeringens beslut

Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att redovisa hur pågående arbete med att stärka myndighetens förmåga till motståndskraft i tågtrafikledningen genomförs. Trafikverket ska redovisa vilka åtgärder som bedöms nödvändiga att vidta för att bidra till att stärka verksamhetens förmåga till kontinuitet under såväl fredstida krissituationer som höjd beredskap och ytterst krig. Trafikverket ska också redovisa när åtgärderna tidsmässigt bedöms kunna vara genomförda.

Trafikverket ska redogöra för hur myndighetens förmåga till motståndskraft i tågtrafikledningen kan stärkas. Med motståndskraft avses här förmågan till redundans, kontinuitetsplanering, och skydd av anläggningen i syfte att kunna utföra tågtrafikledning vid alla situationer och där ytterst krig är den dimensionerande nivån. Redogörelsen ska omfatta en samlad analys och förslag till åtgärder för att förbättra förmågan på strategisk, taktisk och operativ nivå. Redovisningen ska beskriva hur föreslagna åtgärder bidrar till ökad robusthet och uthållighet i tågtrafikledningen på kort, medellång och lång sikt, samt hur de påverkar systemets funktionalitet under störningar vid kris, höjd beredskap och ytterst krig.

Trafikverket ska även identifiera och beskriva eventuella behov av åtgärder som ligger utanför myndighetens egen kontroll och påverkansmöjlighet, inklusive beroenden till andra aktörer, regelverk, marknadsförutsättningar och infrastrukturella förutsättningar. Vid behov bör förslag lämnas.

Samtliga förslag ska kostnadsberäknas och redovisas med bedömda effekter, konsekvenser och genomförbarhet. Om förslaget leder till ökade kostnader ska förslag till finansiering lämnas.

Vid uppdragets genomförande ska Trafikverket även beakta det uppdrag som regeringen gav till Trafikverket den 13 november 2025 att utreda civilplikt inom beredskapssektorn Transporter (LI2025/01930).

Trafikverket ska vid genomförandet av uppdraget ha regelbunden dialog med Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet) enligt närmare överenskommelse.

Uppdraget ska redovisas senast den 19 februari 2027 till Regeringskansliet (Landsbygds- och infrastrukturdepartementet).

Skälen för regeringens beslut

Vid störningar, höjd beredskap och ytterst krig är det viktigt att järnvägen fungerar så normalt som möjligt samtidigt som transportbehoven kommer att förändras jämfört med fredstida förhållanden. Generellt bedöms det militära försvarets behov av resurser från transportsektorn öka vid höjd beredskap och ytterst krig, både vad gäller transporter och tillgängligheten till olika typer av transportinfrastruktur. Samtidigt behöver väsentliga delar av de fredstida transporterna kunna utföras även vid höjd beredskap och ytterst krig. Det gäller bland annat möjligheten för människor att ta sig till och från samhällsviktiga arbeten, liksom möjligheten att transportera samhällsviktiga varor såsom livsmedel, läkemedel, vatten, drivmedel och post m.m.

Fungerande trafikledning på järnväg är en av flera viktiga förutsättningar för att upprätthålla transportsystemets funktionalitet och viktiga samhällsfunktioner. Denna funktionalitet är särskilt viktig i ett läge om Sverige skulle befinna sig i höjd beredskap och ytterst krig. En ökad motståndskraft är viktig för att funktionen ska kunna upprätthållas i sådana lägen. I egenskap av infrastrukturförvaltare ansvarar Trafikverket för planering av infrastrukturens nyttjande och för trafikledningsfunktionen på det statliga järnvägsnätet. Trafikverket bedriver därför ett arbete med att stärka trafikledningens krisberedskap och motståndskraft utifrån dessa förutsättningar.

Regeringen bedömer att Trafikverkets pågående arbete med tågtrafikledning är en viktig förutsättning för att stärka transportinfrastrukturens funktionalitet och öka den svenska beredskapen i transportsektorn.

På regeringens vägnar

Andreas Carlson

Roland Bjuremalm

Kopia till

Försvarsdepartementet/EMT och ETU

Finansdepartementet/BA

Landsbygds- och infrastrukturdepartementet/TM och US